

Direcció: Catalunya

Televisió en català

Han passat ja uns quants mesos del naixement de TV3. La competència amb els programes en català a TV1 i TV2 comença a notar-se en un intent de millorar programacions, captar increment d'audiència, emportar-se publicitat. En aquesta segona setmana d'agost tinc oportunitat de comparar programes tot veient alhora els tres canals francesos i l'aparició d'una relació «Els preferits del 1984» de la revista «Catalunya TV» (número 35), m'ofereix un motiu de reflexió davant l'enquesta de preferències del públic que participa en aquestes votacions. Són només a tall orientatiu donat que un mostratge cal fer-lo amb amplitud i no només a la passiva, tot rebent respostes. Val, però a tall indicatiu de conèixer per on van els gustos populars en les programacions fetes en català.

Les preferències s'enceten amb «Angel Casas Show» (TV3), «Vostè pregunta» (TVE) i «Dallas» (TV3). Segueixen els informatius «Telenotícies» (TV3) i «Miramar informatiu» (TVE) amb especial interès pel cinema i els concursos: «Cinema 3» (TV3), «Un milió per al millor» (TVE), «Els professionals» (TV3)... Queda evident com la intencionalitat dels qui contes-

ten l'enquesta és la d'una televisió com a vehicle d'administrar l'oci amb entreteniments i alhora ser una font informativa de la problemàtica de l'actualitat. Els programes de caire més cultural: «Teatre» (TV3), «Horitzó» (TV3), etc. són poc votats potser per la seva poca presència... En tot cas l'enquesta és un xic vella de resultats, no es valora, per exemple, «Identitats» (TV3) i si, en canvi, «Vostè pregunta» (TVE). Ens serveix però d'orientació per a valorar els continguts culturals de la televisió que es contempla a Catalunya. Un model televisiu que es volia fos també una eina cultural i, per desgràcia nostra, tant a TV3 com a TVE no s'hi contempla.

En promig TV1 emet en català unes dues hores sobre nou en total, TV2 unes 2'30 sobre 5'30 aproximadament i TV3 gairebé cinc hores. Sembla que numèricament el total és escaient però el que seria la simple relació total d'un hora en català per dues en castellà a la realitat esdevé molt menys per a la duplictat horària dels programes en català de mig dia, bàsicament la competència entre «Miramar» i «Telenotícies». El que apunten els professionals de TVE de Sant Cugat del Vallès de disposar d'autonomia horària no hi ha dubte que facilitaria un

increment de la franja horària, amb una millor distribució que l'actual i, alhora, establiria una millor competència. No s'arriba a entendre com els dies que el públic disposa de més temps com és el divendres, dissabte i diumenge, la programació de TV3 es limiti al mateix, pràcticament, que cada jornada.

Era convenient fer aquest preàmbul sobre l'horari en parlar del contingut ja que aquest és directament influenciat pel temps d'emissió. Grans programes han passat gairebé desapercebuts pel gruix dels tele-espectadors per la seva ubicació pèssima, a TVE, donada la prohibició o manca d'autorització

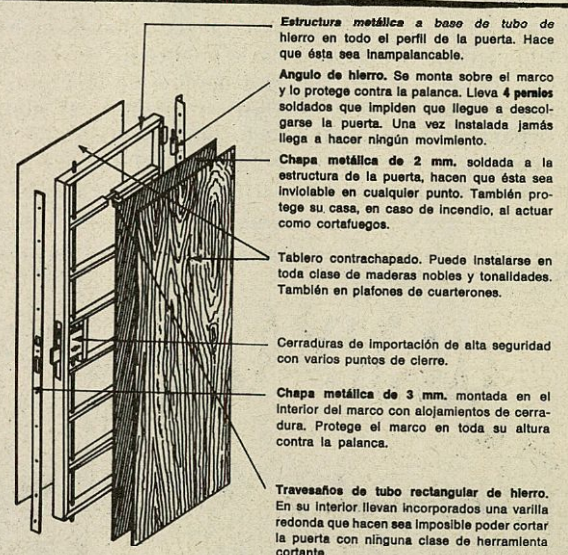
en poder emetre els vespres en català. Cal que Madrid faciliti el treball dels equips de Sant Cugat per tal que els diners públics rendixin i autoritzar un desbloqueig de l'horari significaria un avenç en la catalanització del mitjà televisiu alhora que seria una millor credibilitat per TVE en la responsabilitat d'administrar cabals públics. El que haguera fet curiosament una TVE perspicaç seria la competència amb TV3 no amb mitjans innobles i traïdors com negar enllaços o utilitzar tots els paranys de la raó de la força, sinó recórrer a la mateixa font originària de competència, la llengua. Ha estat el contrari. Millor per TV3 que ha guanyat simpatia en ser el «bo» del film i va en camí de fer mal, en audiència, als dos canals de TVE. Seguir el camí d'oposar-se a TV3 és dolent per tota la societat, però qui guanya és curiosament la televisió de la Generalitat...

En referència doncs als continguts sorprèn com TV3 no hagi encetat una decidida programació per la cultura catalana. No hi ha cap programa d'ensenyament de llengua catalana. Un «Català de primera mà» o «Català a l'abast» és tan important com per a fer-lo diàriament i aquesta manca de responsabilitat, a no ser que es prepari per aquest hivern, és terrible, precisament en un canal institucional fet per una Generalitat arrencada per la pressió popular. Sorprèn també

la manca dels programes culturals essencials: crítica de llibres, teatre, coneixement de la realitat cultural del país... Només «Curar-se en salut». «Pobles de Catalunya», «Came i David»... figuren com els programes de producció pròpia amb referències catalanes. Tot i que TVE no pot enorgullir-se d'una gran preocupació cultural en el pas dels anys ha realitzat algun programa cultural de veritable envergadura: «Signes», «Museus de Catalunya», «Crear i viure», «Teatre»... que encara avui són motiu d'una digne reposició.

La televisió en català és massa important com per a bandejar ràpidament la circumstància de servei social que ha de fer i limitar-se a glosar si «Mike Andros» és millor que «L'esclava Isaura» o que «Marlowe» supera a «Dallas». Cal exigir una millor qualitat en la programació general tot «dosificant» les aportacions culturals gairebé inexistents a TV3 on tots els debats s'han centrat gairebé en les paraules malsonants. Quantifiquem el total horari, desglosem-ho en producció pròpia i en forània, matitzem la producció pròpia, traient els concursos, esports, entreteniments i informatius, què resta a TV3? Aquests tres problemes de la televisió que es fa avui en català: la subordinació de Sant Cugat a Madrid, la manca de programes culturals a TV3 i l'absència de programació en català les tardes del cap de setmana són, ara per ara, els principals reptes. Quan els video-clips comencen a penetrar en la televisió catalana i un únic, i lloable, «Romeu i Julieta» és la gran aportació cultural, cal començar a reflexionar sobre el destí dels milers i milers de milions de pesetes que podrien ajudar a culturalitzar el país, una més de les missions de la televisió, a més d'informar i d'entretenir.

Josep M. Figueres

Instal·lació sense obres en 4 hores

Taller y Exposición: Puertas PRIFER

C/. L'Església, s/n. Tels. 77 11 05 - 77 14 25 L'ESCALA (Girona)